

Előterjesztés Orosháza Város Önkormányzata Képviselő-testülete ülésére

Tárgy: elvi döntés alapfokú oktatási feladatok átszervezéséről

Tisztelt Képviselő-testület!

2011. január 25-én kelt levelében Dr. Kiss-Rigó László úr, a Szeged-Csanádi Egyházmegye Megyeispüspöke Orosháza Város Polgármesterének címzett levelében ezt írja:

„Orosházán már korábban megfogalmazódott a helyi katolikus közösség részéről olyan egyházi fenntartású közoktatási intézmény működtetésének az igénye, mely természetesen nyitva állna minden szülő gyermeke előtt, aki igényli a keresztény értékrenden alapuló oktatást-nevelést bármilyen típusú közoktatási intézményben.

Azzal a kéréssel illetve kérdéssel fordulok tisztelt Polgármester Úrhoz, a helyi társadalom szolgáltatában látja-e lehetőségét, szükségét annak, hogy a Szeged-Csanádi Egyházmegye fenntartásában közoktatási intézmény működjön Orosházán, ha igen, partnere lehet-e az önkormányzat az egyházmegyének egy ilyen intézmény indításában.”

Január 31-én kelt levelében az Orosházi Református Egyházközség Presbitériuma hasonló kezdeményezést fogalmazott meg:

„Úgy gondoljuk és tapasztaljuk, hogy jelen korunk értékvesztett társadalmában a keresztyén nevelés társadalom formáló és közösség megtartó szerepe a gyermekek jövője szempontjából nem megkerülhető.

Azzal a kéréssel fordulunk polgármester úrhoz a presbitériumunk 2011/1. számú határozata alapján, hogy vizsgálja meg az esetleges lehetőségét annak, hogy városunkban református általános iskolai nevelést tudjunk kezdeni.”

Ez az előterjesztés Orosháza Város Önkormányzata közoktatási feladatainak átszervezését szolgáló konkrét döntések meghozatalát készíti elő. Az intézményátszervezésre irányuló elvi döntésnek, szándéknyilatkozatnak tartalmaznia kell, hogy a képviselő-testület milyen módon kívánja ellátni a feladatot a jövőben, a tervezett döntésnek milyen intézményi kihatása, milyen munkajogi következménye lehet.

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 88 § (6) és (7) bekezdése valamint 102. §-a rögzíti a helyi önkormányzatok kötelezettségi körébe tartozó közoktatási feladatellátás átszervezésének feltételeit, az előkészítéssel kapcsolatos feladatokat.

A közoktatási feladatok átszervezésének szükségessége, indokai:

1.) Előzmények:

Négy évvel ezelőtt az önkormányzat számára döntési kényszer állt elő:

- jelentős mértékű megtakarítást kellett elérni a közoktatás finanszírozásában,
- javítani kellett az intézmények kihasználtságán,
- meg kellett őrizni a korábbi pedagógiai színvonalat,
- az alkalmazotti létszámot a csökkenő tanulólétszámhoz kellett igazítani.

Az önkormányzati döntés az országos trendhez igazodóan az általános iskolák összevonását írta elő. Ezzel az iskolamegszüntetés és a szakszerűtlen átszervezés veszélye megszűnt, a fenntartói problémák iskolán belül megoldandó feladatokká egyszerűsödtek. Eredmények:

- mintegy százmillió Ft. megtakarítás,
- a tagintézmények szakmai önállóságának és pedagógiai kínálatának megőrzése,

- a tagintézmények közötti együttműködés erősödése, kínálatbővülés,
 - egységes beiskolázás, az alkalmazotti létszám tervszerű csökkentése,
 - belső, szakmai szempontok szerinti átszervezés, hatékonyabb iskolavezetés,
 - csökkenő szegregáció, a beiskolázás egységes, városi szintű tervezése,
 - pedagógiai szakszolgálati és szolgáltatási intézményegység létrehozása.
- 2.) A jelenlegi helyzet megoldásra váró problémái az általános iskolában
- kihasználatlan kapacitás, 2700 férőhelyet biztosítunk 1765 tanuló számára,
 - a teljes körűen felújított Eötvös József Általános Iskolába 24 helyett 16 osztály jár,
 - az átlagos osztálylétszám tovább csökkent, az alkalmazotti létszám és az osztályok száma e csökkenéssel nem tartott lépést,
 - az intézményfinanszírozásban minden korábbinál magasabb önkormányzati önrészt kellene biztosítani a jelenlegi iskolaszervezet fennmaradásához,
 - egy iskolabezárás aránytalan terhet jelentene az adott településrészt lakói számára,
 - az önkormányzati finanszírozás csökkentése a jelenlegi pedagógiai ellátás szűkítéséhez, a hátrányos helyzetű tanulók fejlesztési lehetőségeinek korlátozásához, a tehetséggondozás feltétel-együttesének leépítéséhez vezetne.
- 3.) A történelmi egyházak és a fenntartásukban működő oktatási intézmények
- 230 eFt/év/tanuló kiegészítő költségvetési támogatásra jogosultak, a jelenleginél igényesebb pedagógiai ellátást nyújtó iskolák működtetésére képesek, képesek,
 - A Kottv (118 § (9) bekezdése alapján egyoldalú nyilatkozattal mentesíthetik a helyi önkormányzatot a kiegészítő hozzájárulás fizetésének kötelezettsége alól,
 - évszázados hagyományokból építkező pedagógiai gyakorlatot, erre épülő jövőképet kínálnak, szilárd erkölcsi alapon, közérthető etikai szabályok szerint szervezik feladataikat,
 - minden iskolatípusban kiemelkedő színvonalú, korszerű s egyben hagyománytisztelő mintaintézményekhez igazodnak,
 - jól felkészült szakmai felügyelet alatt működnek.
- 4.) Az óvodai ellátás feltételrendszerét az alábbiakra figyelemmel kell felülvizsgálni:
- a hároméves kor alatti gyermekek normatív támogatása nem megoldott,
 - a csökkenő gyermeklétszámhoz igazodó kapacitású intézményhálózatot kell fenntartani,
 - amennyiben az egyházi fenntartású általános iskolák működtetésére sor kerül, egy tagóvoda átadásának indokoltságát vélelmezni lehet.

Összegezve: az egyházi fenntartói szerepvállalás bővülése nélkül az önkormányzat olyan kiadáscsökkentő intézkedések – részleges iskolabezárás, létszámleépítés – szükségességét kénytelen mérlegelni, melyek a jelenlegi pedagógiai ellátás minőségromlásának kockázatával járnak. E döntési kényszerhelyzetben így mégis kínálatbővülést, színvonal-emelkedést ígérő alternatívákról lehet döntést hozni. A cél az, hogy jelentős mértékű kiadáscsökkentés mellett a csökkenő gyermeklétszámhoz igazodó, hatékonyabban működő intézményhálózat jöjjön létre. Az átszervezést a pedagógiai ellátás színvonalának megőrzésével, aránytalan teher okozása nélkül, a vonatkozó jogszabályi előírások betartásával kell előkészíteni.

A hivatkozott jogszabályok az előterjesztés mellékletében találhatók.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az alábbi határozati javaslat elfogadására!

Határozati javaslat

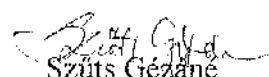
Orosháza Város Önkormányzata Képviselő-testülete

1. a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 88. § (6) és (7) valamint 102. §-a alapján elvi döntést hoz közoktatási feladatai átszervezéséről az alábbiak szerint:
 - a. az átszervezés célja, hogy jelentős mértékű költségvetési megtakarítás mellett, a csökkenő gyermeklétszámhoz igazodó, hatékonyabban működő intézményhálózat jöjjön létre,
 - b. az átszervezést a pedagógiai ellátás színvonalának megőrzésével, aránytalan teher okozása nélkül, a jogszabályi előírások betartásával kell előkészíteni,
 - c. közoktatási intézmények átadására csak jogutódlással, a tanuló jogviszony folyamatosságának biztosítása mellett kerülhet sor,
 - d. az átszervezést annak szem előtt tartásával kell előkészíteni, hogy a létrejövő intézményhálózat a jövőben is minden orosházi gyermek számára biztosítsa a család világnézeti felfogását toleráló pedagógiai feltételeket, valamint azt, hogy valamennyi tanuló különbözeti vizsga nélkül folytathassa tanulmányait,
 - e. törekedni kell arra, hogy az alkalmazottak foglalkoztatása folyamatos maradjon, megszakítás nélkül folytathassák munkájukat,
 - f. kiemelt figyelmet kell fordítani az érintettek tájékoztatására, az elkerülhető érdeksérelmek megelőzésére,
 - g. az átszervezésre irányuló önkormányzati döntések ütemezése: előterjesztések elkészítésének határideje 2011. IV. 10., véleményezések határideje: 2011. V. 1., képviselő-testületi döntések meghozatalának határideje: 2011.V. 15.
2. a közoktatási feladatok átszervezése során egyaránt gondot fordít önkormányzati és intézményi pályázati kötelezettségei betartására.
3. a közoktatási feladatok átszervezéséhez igazodva 2011. május 15-ig felülvizsgálja és módosítja Közoktatási, Feladatellátási, Intézményhálózat-működtetési és Fejlesztési Tervét, Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervét, Önkormányzati Közoktatási Minőségirányítási Programját.
4. az átszervezés ütemezéséhez igazodva módosítja költségvetési rendeletét.

Felclős: Hegedűsné dr. Hegedűs Mária címzetes főjegyző az átszervezésre irányuló önkormányzati döntések előkészítésének irányításáért.

Határidő: azonnal és értelem szerint

Orosháza, 2011. március 3.

Szűts Géza
irodavezető

1993. évi LXXIX. törvény

a közoktatásról

VI. FEJEZET

*A KÖZOKTATÁS SZERVEZÉSE ÉS IRÁNYÍTÁSA**A közoktatás közfeladatai, a helyi önkormányzatok feladatellátási kötelezettsége*

88. §

(6) A helyi önkormányzat a közoktatási intézményét, illetve egyes szolgáltatás ellátását - részben vagy egészben - akkor szüntetheti meg, közoktatási intézményét akkor szervezheti át, ha az adott tevékenységről, szolgáltatásról továbbra is megfelelő színvonalon gondoskodik oly módon, hogy annak igénybevétele a gyermeknek, tanulónak, szülőnek nem jelent aránytalan terhet. Ennek eldöntéséhez be kell szerezni a fővárosi, megyei önkormányzat - fejlesztési tervre épített - szakvéleményét. A helyi önkormányzat közoktatási szakértő véleményét köteles beszerezni tervezett intézkedésének véleményezése céljából. A közoktatási szakértőnek abban a kérdésben kell állást foglalnia, hogy a javasolt megoldás biztosítja-e az adott tevékenység, szolgáltatás e bekezdésben meghatározottak szerint történő további ellátását. A szakértő véleményét a fővárosi, megyei önkormányzat részére - a szakvélemény megkérésével egyidejűleg - meg kell küldeni. A független közoktatási szakértő személyére - a helyi önkormányzat megkeresésére - a közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatal tesz javaslatot.

(7) A helyi önkormányzat a tulajdonában lévő nevelési-oktatási intézmény tulajdoni vagy fenntartói jogát részben vagy egészben akkor engedheti át világnézeti alapon szerveződő vagy más fenntartóknak, ha azoknak a gyermekeknek, tanulónak, akiknek a szülei nem akarják az elkötelezett, illetve az átadott nevelési-oktatási intézménybe járatni gyermeküket, a szolgáltatást továbbra is megfelelő színvonalon biztosítja oly módon, hogy annak igénybevétele a gyermeknek, tanulónak, szülőnek nem jelent aránytalan terhet. Ennek eldöntéséhez be kell szerezni a fővárosi, megyei önkormányzat - fejlesztési tervre épített - szakvéleményét.

A fenntartói irányítás

102. § (1) Ha a fenntartó három vagy annál több nevelési-oktatási intézményt tart fenn, köteles közoktatási ügyekkel foglalkozó bizottságot létesíteni és működtetni. Ha a fenntartó legalább hat évfolyammal működő általános iskolát vagy középiskolát, illetve szakiskolát tart fenn, a fenntartói irányítással összefüggő döntéselőkészítő munkában - az e törvény 17. §-a alapján pedagógus-munkakör betöltésére jogosító - felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező személynek kell közreműködnie.

(2) A fenntartó

a) dönt a közoktatási intézmény létesítéséről, gazdálkodási jogköréről, átszervezéséről, megszüntetéséről, tevékenységi körének módosításáról, nevének megállapításáról, az óvodába történő jelentkezés módjáról, a nagyobb létszámú gyermekek egy időszakon belüli óvodai felvételének időpontjáról, az óvoda heti és éves nyitvatartási idejének meghatározásáról;

b) meghatározza a közoktatási intézmény költségvetését, továbbá a kérhető költségtérítés és tandíj megállapításának szabályait, a szociális alapon adható kedvezmények feltételeit;

c) meghatározza az adott nevelési évben indítható óvodai csoportok számát, továbbá engedélyezi az osztály, csoport átlagléttszámtól való eltérést, meghatározza az adott tanítási évben az iskolában indítható osztályok, napközis osztályok (csoportok), a kollégiumban szervezhető csoportok számát, továbbá engedélyezi a maximális létszámtól való eltérést;

d) a minőségirányítási programban meghatározottak szerint működteti a minőségfejlesztés rendszerét, továbbá rendszeresen - ha jogszabály másképp nem rendelkezik, négyévenként legalább egy alkalommal - ellenőrzi a közoktatási intézmény gazdálkodását, működésének törvényességét, hatékonyságát, a szakmai munka eredményességét, nevelési-oktatási intézményben továbbá a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységet, a tanuló- és gyermekbaleset megelőzése érdekében tett intézkedéseket; ha a fenntartó nem helyi önkormányzat, a tanuló-

és gyermekbalesetet jelent a nevelési-oktatási intézmény székhelye szerint illetékes fővárosi, megyei főjegyzőnek;

e) megbízza a közoktatási intézmény vezetőjét, és gyakorolja felette a munkáltatói jogokat;

f) jóváhagyja a közoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatát, minőségirányítási programját, valamint a nevelési-oktatási intézmény nevelési, illetve pedagógiai programját, házirendjét, az általános művelődési központ pedagógiai-művelődési programját;

g) értékeli a nevelési-oktatási intézmény foglalkozási, illetve pedagógiai programjában meghatározott feladatok végrehajtását, a pedagógiai-szakmai munka eredményességét.

(3) A fenntartó a közoktatási intézmény megszüntetésével, átszervezésével, feladatának megváltoztatásával, nevének megállapításával, vezetőjének megbízásával és megbízásának visszavonásával összefüggő döntése előtt beszerzi az intézmény alkalmazotti közösségének, az iskolaszéknek, az iskolai szülői szervezetnek (közösségnek), az iskolai diákönkormányzatnak, a nemzeti vagy etnikai kisebbségi nevelésben-oktatásban részt vevő intézmény esetén - ha nem rendelkezik egyetértési joggal - a fenntartótól függően a települési vagy a területi kisebbségi önkormányzat, illetőleg ennek hiányában az adott kisebbség helyi egyesületének, szakközépiskola és szakiskola esetén a fővárosi, megyei gazdasági kamara véleményét. Az e bekezdésben meghatározott vélemény kialakításához minden olyan információt hozzáférhetővé kell tenni a véleményezési joggal rendelkezők részére, amely a fenntartói döntés meghozatalához rendelkezésére áll. A vélemény kialakításához - az információk hozzáférhetővé tételének napjától számítva - legalább tizenöt napot kell biztosítani az érdekeltek részére.

(4) Ha a fenntartó három vagy annál több közoktatási intézményt tart fenn, a (3) bekezdés szerinti véleményeztetési kötelezettségének - a nevelési-oktatási intézmény átalakítása, megszüntetése, vezetőjének megbízása és megbízásának visszavonása kivételével - eleget tehet úgy is, hogy a tervezett intézkedésről szóló tájékoztatást az érintett közoktatási intézmény vezetőjének küldi meg azzal, hogy a helyben szokásos módon hozza nyilvánosságra, és hívja fel a (3) bekezdésben meghatározottak figyelmét arra, hogy a fenntartó tervezett intézkedésével kapcsolatos véleményüket a (3) bekezdésben meghatározott határidő biztosítása mellett a közoktatási intézmény vezetőjének küldhetik meg. A közoktatási intézmény vezetője a véleményeket a véleményezési határidő lejártát követő öt munkanapon belül megküldi a fenntartónak.

(5) A magyar nyelvi előkészítés, illetve a nemzeti vagy etnikai kisebbség nyelvén folyó nevelés és oktatás iránti igényt a képviselő-testület (közgyűlés) évente köteles felmérni az érdekelt települési, területi kisebbségi önkormányzat, illetve közgyűlés esetén az országos kisebbségi önkormányzat bevonásával.

(6) A fenntartó a közoktatási intézmény részére új feladatot az ellátáshoz szükséges feltételek biztosításával állapíthat meg.

(7) Ha a fenntartó helyi önkormányzat, az iskolák pedagógiai programjának jóváhagyásánál vizsgálhatja, hogy a helyi tanterv az e törvény 46. §-ában foglaltak szerint biztosítja-e az iskolaváltást, a tanuló átvételét az általa fenntartott iskolákban.

(8) A fenntartó - a nevelési-oktatási intézmény költségvetésében - gondoskodik az iskolaszék, a szülői szervezet (közösség), továbbá az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat működési feltételeiről.

(9) A fenntartó tanítási évben (szorgalmi időben), továbbá - a július-augusztus hónapok kivételével - nevelési évben

a) iskolát nem indíthat, továbbá iskolát, kollégiumot, óvodát nem szervezhet át, nem szüntethet meg, fenntartói jogát nem adhatja át,

b) iskolai osztályt, kollégiumi csoportot, óvodai csoportot nem szervezethet át, és nem szüntethet meg,

c) az iskola, kollégium, óvoda feladatait nem változtathatja meg.

(10) A fenntartói jog átadásának tilalmára vonatkozó rendelkezéseket nem kell alkalmazni a fenntartó jogutódlással történő megszűnésekor, az önkormányzatok szétválásával összefüggő vagyonmegosztáskor, az egyéni vállalkozó halálakor, ha van, aki a tevékenység folytatására jogosult. Az átszervezés tilalmára vonatkozó rendelkezést nem kell alkalmazni, ha a székhely, telephely megváltoztatására azért kerül sor tanítási évben (szorgalmi időben), nevelési évben, mert a már meglévő épületet, helyiséget, területet megfelelő időben nem lehetett birtokba venni, vagy a nevelési-oktatási intézmény által használt épület, helyiség, terület váratlanul alkalmatlanná vált a rendeltetésszerű használatra. Nem állami, nem helyi önkormányzati intézményfenntartó részére a jegyző, főjegyző engedélyezheti a székhely, telephely változását tanítási évben (szorgalmi időben), nevelési évben más, előre nem látható okból is. Ha a nem állami, nem helyi önkormányzati intézményfenntartó három éven belül másodszor kéri előre nem látható okból a székhely-, telephelyváltás engedélyezését, a jegyzőnek, főjegyzőnek le kell folytatnia az e törvény 80. §-ában szabályozott törvényességi ellenőrzést.

(11) A fenntartó legkésőbb az intézkedés tervezett végrehajtása éve májusának utolsó munkanapjáig hozhat döntést a nevelési-oktatási intézmény fenntartói jogának átadásával, átalakításával, megszüntetésével, az alapfokú művészetoktatási intézményben a tanszak indításával és megszüntetésével kapcsolatban, az egyéb átszervezésre vonatkozó döntések határideje július utolsó munkanapja. Amennyiben a nevelési-oktatási intézmény fenntartói jogának átadására helyi önkormányzat és olyan kistérségi társulás között kerül sor, melynek az önkormányzat tagja, akkor az erre vonatkozó döntés meghozatalának határideje július utolsó munkanapja....

A finanszírozás egyéb kérdései

118. §

(9) Az egyházi közcélú tevékenység anyagi feltételeiről szóló törvény 6. §-ának (1)-(2) bekezdésében meghatározott kiegészítő támogatás összegét az átadó helyi önkormányzat köteles átutalni a hozzájárulást folyósító szerv részére mindaddig, ameddig a közoktatási megállapodás érvényes, ha a helyi önkormányzat az egyházi jogi személlyel az e törvény 81. §-ának (13) bekezdésében meghatározottak alapján közoktatási megállapodást kötött és az egyházi jogi személy az e bekezdésben meghatározottak szerint nem válik jogosulttá arra, hogy az e törvény 81. §-ának (11) bekezdése szerint egyoldalú nyilatkozatot tegyen. A közoktatási megállapodás megkötését követően a nyilatkozattételre jogosult egyházi szerv kérelmezheti a közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatalnál, hogy az e törvény 81. §-ának (11) bekezdésében meghatározottak szerint egyoldalú nyilatkozatot tegyen. A közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatal a hozzájárulást megadja, ha a nevelési-oktatási intézményben - az intézmény legalább hetvenszázalékos kihasználtsága mellett - az osztály, csoport létszám eléri az e törvény 3. számú mellékletében előírt átlaglétsszám kilencven százalékát. Az egyoldalú nyilatkozat benyújtását követő nevelési, oktatási évtől kezdődően a fenntartó az egyoldalú nyilatkozat alapján jogosulttá válik a kiegészítő hozzájárulásra, a közoktatási megállapodás pedig bármelyik fél - az egyoldalú nyilatkozat megtételét követő hatvan napon belül - azonnali hatállyal felmondhatja. Ha az egyházi jogi személy nem kapta meg az egyoldalú nyilatkozattételhez szükséges hozzájárulást, egy év eltelte után ismét kérelmezheti a hozzájárulás megadását. A közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatalnak a nyilatkozattételhez szükséges hozzájárulás megadásával kapcsolatos eljárására a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvényt kell alkalmazni. E rendelkezéseket kell alkalmazni abban az esetben is, ha az egyházi jogi személy nem tartozik az e törvény 81. §-a (11)-(12) bekezdésének hatálya alá, és az egyházi jogi személy által létesített nevelési-oktatási intézmény által ellátott feladatokra köt közoktatási megállapodást - közös megegyezéssel - a helyi önkormányzat és az egyházi jogi személy.

Értelmező rendelkezések

121. § (1) E törvény alkalmazásában.....

3. *aránytalan teher*: ha a gyermek, tanuló az óvodai nevelést, iskolai nevelést és oktatást lényegesen nehezebb körülmények között vagy jelentős költségnövekedés mellett tudja igénybe venni, figyelembe véve a gyermek, tanuló életkorát, sajátos nevelési igényét (pl. a változás miatt a nevelési-oktatási intézmény eléréséhez szükséges időtartam jelentősen megnövekszik; a nevelési-oktatási intézményt csak tömegközlekedési eszközzel, többszöri átszállással lehet megközelíteni);.....

15. *intézményátszervezés*: minden olyan fenntartói döntés, amely az alapító okiratnak e törvény 37. § (5) bekezdésének b) pontjában meghatározottak módosulásával jár, kivéve az olyan vagyont érintő döntést, amely vagyona feladatellátáshoz továbbiakban nem szükséges;.....

22. *megfelelő színvonalon való további gondoskodás*: ha az új feltételek között folyó óvodai nevelés, iskolai oktatás, kollégiumi nevelés személyi és tárgyi feltételei megfelelnek a szabványoknak, a közoktatási törvény 1. és 3. számú mellékletében meghatározott előírásoknak, s továbbra is biztosítottak a meglévő pedagógiai szolgáltatások (pl. a nemzeti vagy etnikai kisebbségi óvodai nevelés, iskolai nevelés és oktatás a nyelvi környezetben; nem szűnik meg tagozatos oktatás, sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók sajátos nevelése és oktatása, tanulási nehézséggel küzdők nevelése, oktatása) igénybevétele;